

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-034-03/2013

P/13/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Ujednolicony tekst

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/190 – Prawdliwość wykorzystania środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Jarosław Pasztaleniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89340 z dnia 15 stycznia 2014 r. (dowód: akta kontroli tom 1, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Związek Piłki Ręcznej w Polsce ¹ , ul. Puławska 300, 02-819 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Kraśnicki – Prezes Zarządu ZPRP (dowód: akta kontroli tom 1, str. 3-79)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność Związku w zakresie wykorzystania środków publicznych w latach 2009 – 2012 na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie³.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Związek prawidłowo realizował zadania w zakresie zaplanowania i przeprowadzenia cyklu przygotowań członków kadry narodowej w piłce ręcznej w oparciu o programy przygotowań do IO Londyn 2012 oraz programy przygotowań do mistrzostw świata i Europy w dyscyplinach olimpijskich.

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, gospodarowanie środkami budżetowymi przyznanymi ZPRP w formie dotacji celowej przez Ministra Sportu i Turystyki⁴ oraz ich wydatkowanie i rozliczenie. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieprzewodzeniu w pełnym zakresie w latach 2009-2012 wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyodrębnionego rachunku bankowego wydatków dokonywanych ze środków dotacji, zawyżeniu poniesionych kosztów ze środków dotacji łącznie w kwocie 68,5 tys. zł, wykazywaniu wydatków na organizację zgrupowań zagranicznych w niewłaściwych grupach kosztów, nieterminowego wypłacania stypendiów sportowych oraz nieprawidłowości stwierdzone w wyniku badania dokumentów księgowych Związku. W ocenie NIK zakres stwierdzonych nieprawidłowości nie skutkował w sposób zasadniczy na wykonywanie zadań przez ZPRP.

¹ Dalej: Związek lub ZPRP.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej również IO Londyn 2012.

⁴ Dalej: MSiT lub Ministerstwo.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczania dotacji

Opis stanu faktycznego

1.1. W ramach publicznego systemu przygotowań olimpijskich w latach 2009-2012 ZPRP zrealizował 5 umów⁵ zawartych z Ministrem Sportu i Turystyki⁶ na dofinansowanie programów: przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012 (1 umowa o wysokości dotacji 2.850,0 tys. zł) oraz przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich (cztery umowy o łącznej wartości dotacji 23.483,3 tys. zł). Łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 33.247,0 tys. zł, w tym wartość przekazanych dotacji MSiT wyniosła 26.926,3 tys. zł, co stanowiło 81,0 % tych kosztów. Udział środków spoza sektora finansów publicznych (środki statutowe Związku oraz z tytułu umów sponsorskich) w realizacji zadań wyniósł 6.270,7 tys. zł (tj. 18,9 % kosztów).

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 80-82)

W 2009 r. ZPRP realizował 2 umowy:

- umowę nr 105/36/IO/DSKM/B na dofinansowanie programu przygotowań olimpijskich Londyn 2012; koszt zrealizowanego zadania wyniósł 3.955,3 tys. zł, w tym dotacja w wysokości 2.850,0 tys. zł stanowiła 72,1 % kosztów i wkład własny 1.105,3 tys. zł⁷ (tj. 28,0 % kosztów),
- umowę nr 459/36/DSKM/B na dofinansowanie programu przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich; koszt zrealizowanego zadania wyniósł 4.585,3 tys. zł, w tym dotacja w wysokości 4.325,0 tys. zł, co stanowiło 94,3 % kosztów i wkład własny 260,3 tys. zł (tj. 5,7 % kosztów).

W 2010 r. ZPRP zrealizował umowę nr 0082/0038/DSKM/B na dofinansowanie programu przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich; koszt zrealizowanego zadania wyniósł 6.917,6 tys. zł, w tym dotacja w wysokości 6.018,3 tys. zł, co stanowiło 87,0 % kosztów i wkład własny 899,3 tys. zł (tj. 13,0% kosztów).

W 2011 r. ZPRP zrealizował umowę nr 2011/0076/0091/UDot/39/DSW na dofinansowanie programu przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich; koszt zrealizowanego zadania wyniósł 8.274,2 tys. zł, w tym dotacja w wysokości 6.550,0 tys. zł, co stanowiło 79,2 % kosztów i wkład własny 1.724,2 tys. zł (tj. 20,8 % kosztów).

W 2012 r. ZPRP zrealizował umowę nr 2012/0043/0091/UDot/39/DSW na dofinansowanie programu przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich; koszt zrealizowanego zadania wyniósł 9.464,5 tys. zł, w tym dotacja w wysokości 7.183,0 tys. zł, co stanowiło 75,9 % kosztów i wkład własny 2.281,5 tys. zł (tj. 24,1 % kosztów).

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 82)

Wartość podpisanych z MSiT ww. 5 umów stanowiła 85,6 % zgłoszonych przez ZPRP pierwotnych ofert programowych. Wartość przyznanej w 2009 r. dofinansowania była niższa od kwoty wnioskowanej o 19,6 tys. zł, w 2010 r. była równa ofercie, w 2011 r. o 2.952,6 tys. zł i w 2012 r. o 1.444,2 tys. zł. Związek nie posiada dokumentacji dotyczącej decyzji MSiT o przyznaniu dotacji w kwocie niższej od wnioskowanej.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 83)

⁵ Dalej umowy z MSiT

⁶ Dalej MSiT

⁷ Ponadto 50,0 tys. zł dofinansowania na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego..

I Wiceprezes Zarządu ZPRP oraz doradca ds. szkoleniowych ZPRP wyjaśnili, że zmniejszenie, w stosunku do wnioskowanej, przyznanej Związkowi w latach 2009-2012 dotacji na realizację zadań w ramach przygotowań olimpijskich wpływało na obniżenie jakości realizacji zadań szkoleniowych i miało pośredni wpływ na wyniki sportowe w imprezach głównych i pozycję reprezentacji seniorskich w rankingach światowych. Ponadto sposób finansowania szkolenia z budżetu państwa polegający na realizacji wspólnego finansowania wszystkich kategorii wiekowych miał zdecydowanie ujemny wpływ na możliwości szkoleniowe i wyniki sportowe reprezentacji młodzieżowych. Zasady i wielkość finansowania programów szkolenia nie pozwalały na rozwinięcie jednego z podstawowych zadań działalności statutowej tj. rozwoju piłki ręcznej poprzez zwiększenie liczby klubów i uprawiających tę dyscyplinę sportu.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 196-199)

W 2009 i 2012 r. nastąpiło zwiększenie poziomu przyznanego Związkowi dofinansowania do realizacji ww. zadań: w 2009 r. o 410 tys. zł (zakup specjalistycznej nawierzchni do gry w piłkę ręczną oraz produktów leczniczych i suplementów diety), w 2012 r. o 183 tys. zł (na zakup specjalistycznej nawierzchni do gry w piłkę ręczną).

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 120-128, 226, 257)

Środki budżetowe otrzymywane od MSiT na podstawie ww. 5 umów na dofinansowanie były jednym ze źródeł przychodów Związku. Stanowiły one odpowiednio: 47,1% przychodów ogółem w 2009 r., wynoszących w sumie 15.349,0 tys. zł, 26,7% przychodów ogółem w 2010 r. (22.808,1 tys. zł), 26,1% przychodów ogółem w 2011 r. (25.286,1 tys. zł) oraz 27,6% przychodów ogółem w 2012 r. (26.346,0 tys. zł).

W latach 2009-2012 koszty realizacji zadań dofinansowywanych z dotacji budżetowych stanowiły odpowiednio 57,2%, 34,3%, 40,8% i 42,4 % wydatków ogółem Związku⁸.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 84)

1.2. Struktura wydatkowania środków finansowych (dotacji MSiT) pozyskanych w latach 2009-2012 na realizację powyższych 5 zadań przedstawiała się następująco:

- na szkolenia (grupa I kosztów) wydatkowano 18.350,6 tys. zł, co stanowiło 68,2 % całości dotacji,
- na wspomaganie szkolenia (grupa II kosztów) wydatkowano 5.611,6 tys. zł, co stanowiło 20,8 % całości dotacji,
- na organizację szkolenia⁹ (grupa III kosztów) wydatkowano 2.964,1 tys. zł, co stanowiło 11,0 % całości dotacji.

Udział kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich wyniósł 12,4 %.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 85)

1.3. Badanie szczegółowe przeprowadzono na próbie czterech umów o wartości dotacji 22.601,0 tys. zł (tj. 83,8% wysokości dofinansowania ogółem), w tym trzech umów dotyczących przygotowań do mistrzostw świata i Europy w sportach olimpijskich (19.751,0 tys. zł) i jednej umowy dotyczącej przygotowań olimpijskich Londyn 2012 (2.850,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 86-97)

Umowy z MSiT:

- nr 105/36/IO/DSKM/B z 23 lutego 2009 r. podpisano na podstawie oferty złożonej 30 grudnia 2008 r.

⁸ W latach 2009-2012 r. Związek uzyskał dodatni wynik finansowy na działalności ogółem odpowiednio: 410,0 tys. zł, 2.622,8 tys. zł, 5.016,8 tys. zł i 4.017,6 tys. zł.

⁹ Tj. kosztów pośrednich niezbędnych do realizacji dotowanych zadań.

- nr 0082/0038/DSKM/B z 19 lutego 2010 r. podpisano na podstawie oferty złożonej 11 grudnia 2009 r.,
- nr 2011/0076/0091/UDot/39/DSW z 8 marca 2011 r. podpisano na podstawie oferty złożonej 28 lutego 2011 r.
- nr 2012/0043/0091/UDot/39/DSW z 20 lutego 2012 r. podpisano na podstawie oferty złożonej 6 lutego 2012 r.,
tj. w terminach określonym w zarządzeniach MSiT¹⁰ w sprawie wprowadzenia zasad powierzania polskim związkom sportowym i innym podmiotom przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich na lata 2009-2012. (dowód: akta kontroli tom 1, str. 86-97)

Złożone przez ZPRP wnioski (oferty) o dofinansowanie były kompletne, podpisane przez uprawnione osoby i odpowiadały wymogom formalnym i merytorycznym określonym w ww. zarządzeniach MSiT. Zawarte we wnioskach programy szkoleniowe i koszty wspomagania szkolenia konsultowano na spotkaniach w MSiT, w których brali udział przedstawiciele Zespołu Metodyczno - Szkoleniowego COS. Ponadto, każdorazowo przy składaniu wniosków Związek występował do Centralnego Ośrodka Medycyny Sportowej o zatwierdzenie planowanego wykazu zakupu leków i odżywek. ZPRP nie występował o opinie do innych niezależnych jednostek zewnętrznych. Związek nie posiada dokumentów potwierdzających przeprowadzenie przez MSiT oceny złożonych wniosków (ofert) ani też protokołów ze spotkań negocjacyjnych. (dowód: akta kontroli tom 1, str. 86-119)

Objęte badaniem umowy zostały zrealizowane w wymaganym terminie¹¹, w pełnym zakresie merytorycznym i finansowym, z zachowaniem zaplanowanej struktury wydatków, w tym wydatków pośrednich. Wydatki mieściły się w zakresie przeznaczenia dotacji i były bezpośrednio związane z realizacją umowy. ZPRP zrealizował wszystkie zaplanowane w ww. umowach zadania oraz wykorzystał całość przyznanej dotacji. Sprawozdania z wykonania umów były terminowo przekazywane do MSiT, które każdorazowo przyjmowało te rozliczenia bez uwag.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 120-262)

ZPRP ponosił wydatki ze środków dotacji na wynagrodzenia trenerów głównych - obcokrajowców: dwóch trenerów kadry seniorów¹² i trenera kadry seniorek¹³. Ww. trenerzy w okresie objętym kontrolą nie posiadali uznanych przez MSiT kwalifikacji zawodowych stosownie do art. 42 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹⁴, posiadali natomiast uprawnienia trenerskie: licencję niemiecką A lub międzynarodowy certyfikat Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej¹⁵ pn. Master Coach. Jak wyjaśnił Podsekretarz Stanu MSiT Tomasz Półgrabski wynagrodzenia ww. trenerów płacone ze środków budżetowych zostały właściwie zakwalifikowane w stosunku do posiadanej przez nich klasy trenerskiej, zgodnej z wymaganiami określonymi na poziomie europejskim.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 264-301, tom 2, str. 229-237)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że wynagrodzenia trenerów kadr narodowych były realizowane ze środków budżetowych na podstawie wytycznych MSiT a wszyscy w/w trenerzy posiadali swoje krajowe najwyższe kwalifikacje. Na

¹⁰ Zarządzenie nr 35 z 27 listopada 2008 r., zarządzenie nr 35 z 6 listopada 2009 r., zarządzenie nr 30 z 8 grudnia 2010 r., zarządzenie nr 31 z 8 grudnia 2010 r., zarządzenie nr 24 z 16 listopada 2011 r., zwane dalej zarządzeniami MSiT.

¹¹ Każda z badanych umów obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku.

¹² Jednego z trenerów w okresie objętym kontrolą, od stycznia 2009 r. do czerwca 2012 r. oraz drugiego z trenerów w okresie od października do grudnia 2012 r.

¹³ Od lipca 2010 r. do grudnia 2012 r.

¹⁴ Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm. Dalej: ustawa o sporcie.

¹⁵ Dalej również EHF.

podstawie porozumienia między narodowymi federacjami a EHF pn. „*RINCK Convention*” w/w trenerzy uzyskali polską licencję kategorii A¹⁶, uprawniającą do prowadzenia zespołów najwyższej klasy. Jednocześnie szkoleniowcy ci zostali wybrani na stanowiska trenerów kadr w drodze konkursu, który odbywał się z udziałem i pod nadzorem przedstawicieli Departamentu Sportu Kwalifikowanego i Młodzieżowego MSiT. Formalna procedura dotycząca uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego została podjęta przez Związek, lecz z uwagi na wiele niejasnych w tej sprawie zarządzeń oraz przygotowywanych nowych regulacji prawnych dotyczących zawodu trenerskiego, przebiegała bardzo przewlekłe, a z chwilą wejścia w życie ustawy deregulacyjnej stała się bezprzedmiotową.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 220-227)

Związek wykazał w rozliczeniu zadania za 2009 r. koszty składek do organizacji międzynarodowych w wysokości 15 759,18 zł w grupie kosztów 7 dotyczących szkolenia i doszkalania. Związek w załączniku nr 2 do oferty i umowy nr 105/36/IO/DSKM/B z 23 lutego 2009 r. w pkt 1 wskazał, że w ramach grupy kosztów nr 7 – „*Planowane działania w zakresie realizacji przygotowań olimpijskich-2009*” planowane było poniesienie składek do organizacji międzynarodowych w wysokości 12 tys. zł. Kwota została zwiększona aneksem nr 1 DSKM z 28 sierpnia 2009 r. do wysokości 15 759,18 zł i w takiej wysokości została poniesiona i wykazana w rozliczeniu końcowym z realizacji zadania. Zarządzenie MSiT nr 35 z 27 listopada 2008 r. nie określało grupy kosztów, w której można ponosić ze środków dotacji koszty składek do organizacji międzynarodowych.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 148-153)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że do roku 2009 Związek stosował druki rozliczeń opracowanych przez MSiT, w których koszty składek do organizacji międzynarodowych zostały zaplanowane w wysokości 12 000 zł. Aneksem do umowy Nr 1/DSKM z 28 sierpnia 2009 r. dokonano zmiany w planie na kwotę 15 759,18 zł i taką kwotę Związek wykazał w rozliczeniu.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 223-227)

ZPRP realizował wynikające z Zarządzeń MSiT obowiązki w zakresie prowadzenia dodatkowej dokumentacji dla umów dofinansowania dotyczące prowadzenia dokumentacji medycznej zawodników kadry narodowej, dokumentacji przyznawania zawodnikom produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety, dokumentacji dystrybucji sprzętu sportowego oraz dokumentacji przeprowadzonych badań diagnostycznych.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 129-133, 158-162, 183-187, 226-230)

W okresie objętym kontrolą ZPRP przeprowadził dwa postępowania o zamówienie publiczne w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷, w trybie zamówienia z wolnej ręki w oparciu o art. 67 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, których przedmiotem był zakup nawierzchni sportowej do gry w piłkę ręczną. Ponadto Sekretarz Generalny ZPRP wydał zarządzenie z 2 lutego 2009 r. ws. udzielania zamówień w ZPRP. Wydane zostały również zarządzenia ws. użytkowania samochodów do celów służbowych oraz gospodarki magazynowej¹⁸. W latach 2009-2012 ZPRP systematycznie ograniczał wydatki na zakup żywności i suplementów diety oraz ubiorów sportowych ze środków dotacji MSiT, ograniczano również wydatki komunikacyjne i transportowe, przyjmując nowe zasady zwrotu kosztów podróży zawodników i kadry szkoleniowej w grupach młodzieżowych na zgrupowania i konsultacje, a przy organizacji zgrupowań poza ośrodkami COS

¹⁶ Licencja nadawana przez ZPRP.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., dalej też: ustawa pzp.

¹⁸ Zarządzenie z 15 grudnia 2009 r. Sekretarza Generalnego w sprawie zasad użytkowania samochodów w ZPRP oraz Zarządzenie Sekretarza Generalnego z 2 lutego 2009 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia gospodarki magazynowej w ZPRP.

negocjowano stawki z właścicielami obiektów do poziomu porównywalnego z ośrodkami COS.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 1-15, 46-52, 202-203)

Badaniem w zakresie legalności, terminowości wydatkowania środków oraz prawidłowości udokumentowania ich wydatkowania objęto dowody księgowe, dokumentujące wydatkowanie środków dotacji na pokrycie kosztów szkolenia oraz kosztów wspomagania szkolenia, w łącznej wysokości 1.266,6 tys. zł¹⁹.

Związek ponosił koszty pobytu (zakwaterowanie, wyżywienie) zagranicznych reprezentacji ze środków dotacji, w sytuacji, gdy przedmiotem umów zawartych z MSiT było przygotowanie kadry narodowej do Mistrzostw Świata lub Europy w dyscyplinach olimpijskich:

- w ramach akcji 533/07 w 2009 r. – zawody krajowe pn. „Grundfos Cup” ZPRP poniósł koszty za pobyt reprezentacji Polski, Rosji, Słowacji i Czech,

- w ramach akcji 543/05 w 2010 r. - koszty organizacji Turnieju Międzynarodowego Piłki Ręcznej w dniach 28-30 października 2010 reprezentacji "B" Polski, Norwegii, Włoch oraz Czech,

- w ramach akcji 543/08 w 2011 r. koszty organizacji zgrupowania i turnieju, w tym za pobyt 3 reprezentacji juniorów (Austria, Turcja, Białoruś),

- w ramach akcji 543/11 w 2012 r. poniesiono koszty pobytu 4 reprezentacji młodzieżowych (Portugalia, Niemcy, Czechy, Węgry).

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że ww. zadania były realizowane zgodnie z wytycznymi MSiT oraz zasadami obowiązującymi członków Międzynarodowej Federacji Piłki Ręcznej (IHF) oraz Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej (EHF) o wzajemnym pokrywaniu kosztów pobytu ekip zagranicznych przez federację, która jest gospodarzem i organizatorem zawodów. Zgodnie z tymi zasadami pobyt wszystkich naszych reprezentacji na zawodach poza granicami kraju pokrywają gospodarze. Na zasadach wzajemności ZPRP pokrywał koszty zakwaterowania i wyżywienia ekip zagranicznych. Ponoszenie ww. kosztów przez ZPRP ze środków dotacji było zatwierdzone przez MSiT.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 55-68, 122-139, 229-234)

ZPRP nie stosował w badanym okresie wszystkich zaleceń wynikających z wytycznych MSiT zawartych w dokumentach pn. *„Zasady dobrej praktyki w zakresie rozliczania środków publicznych otrzymanych na realizację zadań”*²⁰, tj. w odniesieniu wszystkich zbadanych dokumentów księgowych do czterech umów z lat 2009-2012:

- na wszystkich analizowanych dowodach księgowych nie odnotowywano numeru wyciągu bankowego potwierdzającego dokonanie zapłaty,

- na wszystkich analizowanych dowodach księgowych nie wskazywano daty sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzenia do wypłaty.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 55-68)

ZPRP wywiązał się z obowiązku terminowego złożenia sprawozdania końcowego z wykonania ww. umów, a MSiT potwierdziło przyjęcie tych rozliczeń. Podstawą oceny prawidłowości wydatkowania przyznanych środków dotacji były przedkładane przez Związek m. in. wykazy dowodów księgowych oraz wydruki potwierdzające ich

¹⁹ W 2009 r. było to 266,7 tys. zł kosztów szkolenia (nie wystąpiły koszty zakupu sprzętu sportowego i specjalistycznego), w 2010 r. było to 233,0 tys. zł kosztów szkolenia i 53,9 tys. zł kosztów wspomagania szkolenia, w 2011 r. było to odpowiednio 258,5 tys. zł i 26,9 tys. zł, i w 2012 r. odpowiednio 239,7 tys. zł i 197,9 tys. zł.

²⁰ Dokumenty pn. *„Zasady dobrej praktyki w zakresie rozliczania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania”*, dokumenty opracowane przez Departament Ekonomiczno-Finansowy Ministerstwa Sportu i Turystyki we wrześniu 2008 r. oraz sierpniu 2010 r., dalej zwane „Zasadami dobrej praktyki”.

zaksięgowanie na wydzielonych kontach w odniesieniu do wszystkich ww. umów dofinansowania.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 129-133, 158-162, 183-187, 226-230)

W okresie objętym kontrolą MSiT nie prowadziło kontroli prawidłowości wydatkowania środków dotacji przekazanych na realizację ww. umów bezpośrednio w Związku. MSiT zwracało się do Związku w latach 2009-2012 o przedłożenie dokumentacji źródłowej (faktury, rachunki listy płac i inne dokumenty finansowe) wraz z wydrukami z odrębnej ewidencji dla wskazanych działań oraz informacji nt. bieżącej działalności w formie protokołu i sprawozdania merytorycznego z ww. akcji szkoleniowej wg podanego wzoru.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 129-133, 158-162, 183-187, 226-230)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Związek w latach 2009-2012 nie prowadził w pełnym zakresie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków dokonywanych ze środków dotacji otrzymanych na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²¹, w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich poszczególnych operacji księgowych. Obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej określono w § 4 umów zawartych w przedmiocie udzielenia dotacji.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 302-338)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że koszty ewidencjonowane na kontach zespołu 5 czasami przewyższały środki, które zostały zaplanowane na konkretne zadanie, a po dokonaniu rozliczenia nierozliczone i niewykazane w sprawozdaniu z wykonania umowy koszty nie zostały wyksięgowane z wyodrębnionej ewidencji.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 207-210)

2) Związek w latach 2009-2012 nie prowadził odrębnego rachunku bankowego dla realizacji zadania określonego w umowach, stosownie do postanowień § 3 umów w przedmiocie dotacji.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 308-351)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że przy składaniu oferty na 2009 rok Związek podał konto podstawowe i po podpisaniu umowy nie dokonał korekty i nie zgłosił do MSiT prawidłowego konta bankowego. W latach 2010-2012 Związek omyłkowo podał numery kont bankowych do innych, krótkoterminowych umów zawartych z Ministerstwem.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 210)

3) ZPRP nie prowadził rejestru zamówień publicznych w latach 2010-2012, mimo tego, że w okresie objętym kontrolą Związek przeprowadzał postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zarządzenia MSiT na lata 2010-2012 określały, że Związek miał obowiązek prowadzenia rejestru zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 131, 160, 185, 229)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że nie prowadzono wyodrębnionego rejestru postępowań ze względu na niewielką ilość przeprowadzanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 218-219)

4) Analiza dokumentów księgowych wykazała następujące nieprawidłowości:

- Związek poniósł wydatki ze środków dotacji w 2010 r. w zawyżonej wysokości 1 450 zł na podstawie rachunku 2/2010 z 1 marca 2010 r. na kwotę 8,7 tys. zł (usługi fizjoterapeutyczne i odnowa biologiczna za 29 dni x 300 zł brutto),

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 330, ze zm., dalej: ustawa o rachunkowości.

- Związek poniósł wydatki ze środków dotacji w 2012 r. w ramach akcji 541/86 w zawyżonej wysokości 572 zł na podstawie umowy zlecenia U/02/10/2012 z 1 marca 2010 r. na kwotę 2 772 zł (pełnienie funkcji trenera kadry podczas zgrupowania i turnieju w sierpniu 2012 r., za 11 dni x 252 zł brutto),
- Związek poniósł wydatki ze środków dotacji w 2012 r. w ramach akcji 544/09 w zawyżonej wysokości 660 zł na podstawie umowy zlecenia U/11/04/12 na kwotę 2 660 zł (pełnienie funkcji trenera głównego w marcu 2012 r. za 10 dni x 266 zł brutto),
- ZPRP dokonał zapłaty ze środków dotacji w 2011 r. wysokości 65 787,68 zł z tytułu organizacji zgrupowania w Turcji w kwietniu 2011 r. (akcja 541/30) w sytuacji braku dokumentu finansowego spełniającego wymogi art. 21 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o rachunkowości²².

Było to niezgodne z postanowieniami art. 21 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o rachunkowości, pkt II.1 Instrukcji obiegu dokumentów źródłowych oraz postanowieniami zarządzeń MSiT²³. Ponadto w dokumentach MSiT pn. *„Zasady dobrej praktyki w zakresie rozliczania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania”*²⁴ zawarto wytyczne, aby wszystkie faktury, noty i inne dokumenty będące dowodem księgowym były wystawione na beneficjenta dotacji, czyli polski związek sportowy.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 86-96, 145-147)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że w odniesieniu do zawyżonych stawek za usługi fizjoterapeutyczne oraz dla trenerów księgowość przez niedopatrzenie rozliczyła umowy do MSiT bez dokonania korekt. Księgowość Związku dokonała przedpłaty za pobyt na zgrupowaniu reprezentacji seniorek w Turcji na podstawie notatki otrzymanej z działu organizacji imprez ZPRP i załączonego maila od organizatora zgrupowania jako faktury proforma, nie wystawiła natomiast dokumentu PK – polecenie księgowania. Związek pomimo monitów nie otrzymał oryginału faktury z ośrodka będącego miejscem pobytu reprezentacji.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 216-217)

W ocenie NIK środki z dotacji na wynagrodzenia trenerów w wysokości 2.682,0 zł wydatkowane zostały niezgodnie z przeznaczeniem i na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁵ podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

5) Ponadto stwierdzono, że:

- na dowodzie księgowym²⁶ na kwotę 187,9 tys. zł nie dokonano adnotacji „płatne ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki na podstawie umowy nr, w kwocie zł” Obowiązek dokonania takiej adnotacji określono w § 4 pkt 2 umowy z MSiT nr 2012/0043/0091/UDot/39/DSW z dnia 20 lutego 2012 r.;
- na trzech dokumentach²⁷ na kwotę łącznie 179,9 tys. zł nie dokonano zatwierdzenia do wypłaty oraz na 7 dokumentach²⁸ na kwotę łącznie 245,0 tys. zł

²² ZPRP dokonał przedpłaty w dniu 25 marca 2011 r. na konto ośrodka w Turcji za organizację zgrupowania na podstawie wewnętrznego pisma z dnia 17 marca 2011 r. i e-maila przekazującego dane do przelewu bankowego.

²³ W pkt IV.4 – „Kadra szkoleniowa i współpracująca” dokumentu pn. „Program realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich” wprowadzonego zarządzeniem nr 35 MSiT z dnia 6 listopada 2009 r. określono m. in. wysokość wynagrodzenia trenera – do 250 zł za dzień oraz w pkt IV.5 „Zasady wynagradzania kadry trenerskiej i osób współpracujących w polskich związkach sportowych” dokumentu pn. „Program realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich” wprowadzonego zarządzeniem nr 24 MSiT z dnia 16 listopada 2011 r. określono m. in. wysokość wynagrodzenia trenera kadry współpracującej – do 200 zł za dzień.

²⁴ Wrzesień 2008 r. i sierpień 2010 r.

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

²⁶ Faktura ES1/0019/12/2012 z 21 grudnia 2012r. na zakup nawierzchni sportowej.

²⁷ Polecenie księgowania PK 575/06/09, 462/03/2011 oraz PK 108/06/2012.

²⁸ Polecenie księgowania PK 152/11/10 na kwotę 37,8 tys. zł, faktura 0258/07/2010 z 19 lipca 2010r. na kwotę 1,9 tys. zł, dokument RU 14/13 na kwotę 2 tys. zł, RU 14/17 na kwotę 13,9 tys. zł (akcja 541/05), M 873/06/10 na kwotę 16,4 tys. zł (akcja 545/01 z 2010 r.), M 462/03/2011 na kwotę 65,8 tys. zł (akcja 541/30 z 2011 r.) oraz PK 108/06/2012 na kwotę 107,2 tys. zł (akcja 541/86 z 2012 r.)

nie dokonano adnotacji o zatwierdzeniu merytorycznym lub formalno-rachunkowym, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz z pkt III.4 „Instrukcji obiegu dokumentów źródłowych”²⁹ będącej załącznikiem do Uchwały nr 28/07 Zarządu ZPRP z dnia 15 czerwca 2007 r. ws. zatwierdzenia zasad prowadzenia rachunkowości w ZPRP³⁰;

- zawodnicy uczestniczący z zgrupowaniu szkoleniowym (akcja 531/01 z 2009 r.) nie potwierdzili rozliczeń kosztów przejazdu na kwotę 13 665,90 zł. Obowiązek potwierdzenia rozliczeń kosztów przejazdu określono w Instrukcji obiegu dokumentów źródłowych ZPRP;

- nie został wystawiony w ZPRP dokument wewnętrzny w odniesieniu do zakupionego przez zawodnika kadry narodowej biletu lotniczego, na podstawie którego dokonano wydatku ze środków dotacji w 2010 r. (memoriał 116/01/10, zapłata 17 marca 2010 r. w wysokości 3 109,67 zł, akcja 545/01). Obowiązek sporządzenia takiego dokumentu został określony w rozdziale VII pkt 8 Instrukcji obiegu dokumentów źródłowych.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 8-9, 53-68, 69-85, 95-96)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości dotyczące braku na dokumentach dat, adnotacji o zatwierdzeniu merytorycznym lub formalnym, braku adnotacji o zapłacie ze środków MSiT oraz braku podpisów zawodników na rozliczeniach kosztów przejazdu wynikały z niedopatrzenia przez kierownika ekipy lub służby księgowe Związku. Na dowodach księgowych Związek odnotowywał datę zapłaty, zaś na kontach bankowych poszczególnych kontrahentów księgowany jest numer wyciągu bankowego co umożliwia dostęp do tego wyciągu w każdym momencie. Do zapłaty za bilet lotniczy zawodnika nie został wystawiony przez księgowość Związku dokument PK – polecenie księgowania.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 216-218)

6) W wyniku kontroli dokumentów źródłowych będących podstawą rozliczenia 4 umów z MSiT w latach 2009-2012 stwierdzono ponadto, że wydatki zostały poniesione wprawdzie zgodnie z umowami z MSiT, ale niezgodnie ze stanem faktycznym, tj.:

- w ramach akcji 541/05 zaewidencjonowanej i wykazanej w rozliczeniu do MSiT za 2010 r. w grupie kosztów 1 – „zgrupowania i konsultacje krajowe” poniesiono wydatki z dotacji łącznie w kwocie 58 151,15 zł w związku z wyjazdem reprezentacji seniorów do USA,

- w ramach akcji 541/30 wykazanej w rozliczeniu do MSiT za 2011 r. w grupie kosztów 1 – „zgrupowania i konsultacje krajowe” poniesiono wydatki z dotacji łącznie w kwocie 111 000,00 zł w związku z wyjazdem reprezentacji senierek na zgrupowanie do Turcji. W załącznikach do umów z MSiT ww. akcje wykazywane były grupie kosztów 1 – „zgrupowania i konsultacje krajowe”,

- dokonano zapłaty ze środków dotacji w 2010 r. w kwocie 103,15 zł za zakup leków w ramach akcji 545/01 z 2010 r., a nie w ramach grupy kosztów 8 – „zakup produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety”.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 180, 221 oraz tom 2, str. 57, 79-82, 89-99, 100-107)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że ww. zadania i koszty zostały błędnie zakwalifikowane do nieprawidłowej grupy kosztów, natomiast kwalifikacja tych zadań nie miała wpływu na ich merytoryczną i finansową realizację.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 216-218)

²⁹ Dalej: Instrukcja obiegu dokumentów źródłowych.

³⁰ Dalej: zasady prowadzenia rachunkowości

7) W rozdziale VII pkt 8 Instrukcji obiegu dokumentów źródłowych określono, że rozliczenie kosztów podróży służbowej sporządza pracownik ZPRP na podstawie polecenia wyjazdu służbowego. Było to niezgodne z pkt 31 Zasad prowadzenia rachunkowości, stosownie do których Związek wypłacał koszty podróży krajowych i zagranicznych i pobytu na imprezach sportowych również osobom niebędącym pracownikami Związku, tj. zawodnikom, trenerom i kadrze szkoleniowej. W wyniku kontroli stwierdzono m. in., że ZPRP w ramach akcji 541/86 oraz 544/09 w 2012 r. ponosił łącznie w kwocie 786,44 zł ze środków dotacji koszty dojazdu osób niebędących pracownikami ZPRP, tj. trenerów i osób współpracujących.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 64-68, 108-121, 140-141, 142-144)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że w opisie obiegu dokumentu „*polecenie wyjazdu służbowego*” zawartym w Instrukcji obiegu dokumentów księgowych pominięto osoby niebędące pracownikami Związku, a opis obiegu dokumentu zostanie uzupełniony.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 222)

8) W wyniku badania zachowania terminów wypłaty zawodnikom kadry narodowej stypendiów za osiągnięcia sportowe w latach 2009-2012 stwierdzono, że ZPRP dokonał wypłat stypendiów zawodnikom kadry narodowej za 9 miesięcy³¹ po terminie określonym w § 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 września 2006 r. ws. stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej³².

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 263)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że Związek nie wypłacił stypendiów sportowych w terminie z powodu nieskutecznej komunikacji między jednostkami organizacyjnymi Związku oraz niedopatrzenia ze strony pracowników odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 203)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1) NIK zwraca uwagę na nieuwzględnienie przez Związek zaleceń określonych w Zasadach dobrej praktyki poprzez niewskazywanie numeru wyciągu bankowego potwierdzającego dokonanie przelewu należności we wskazanej na dokumencie księgowym dacie płatności oraz nie wskazywanie daty sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzenia do wypłaty.

2) ZPRP poniósł również ze środków dotacji w 2009 r. koszty z tytułu składek do organizacji międzynarodowych w grupie kosztów pn. „szkolenie i doszkalanie”, co było wprawdzie zgodne z umową dotacyjną z MSiT na 2009 r., jednak niezgodne z zarządzeniem MSiT nr 35 z 27 listopada 2008 r. MSiT przyjęło rozliczenie powyższych kosztów.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³¹ Tj. za miesiące: lipiec, wrzesień, październik, listopad 2009, kwiecień, sierpień, październik, grudzień 2010, lipiec 2011.

³² Dz. U. Nr 169, poz. 1213, dalej również rozporządzenia MSiT ws. stypendiów.

2. Planowanie i zabezpieczenie organizacyjne przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopień realizacji przyjętych celów w tym zakresie

Opis stanu faktycznego

2.1. Kierunki działań organizacyjno-szkoleniowych ZPRP określił w dokumencie³³ pn. „Strategia rozwoju piłki ręcznej w latach 2008-2015”. Strategia została opracowana m. in. na podstawie informacji, wytycznych i analiz zawartych w dokumencie pn. „Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015” przygotowanym przez MSiT. Główne cele strategiczne sformułowano m. in. na podstawie danych statystycznych, publikowanych przez Europejską Federację Piłki Ręcznej, dotyczących liczby klubów i zawodników uprawiających piłkę ręczną oraz znajomości struktury organizacyjnej i sportowej w czołowych federacjach europejskich. Wyszczególniono dwa podstawowe cele strategiczne w rozwoju piłki ręcznej:

- wzrost popularności w kierunku zwiększenia zasięgu oddziaływania oraz umasowienia piłki ręcznej;
- poprawa i ustabilizowanie wyników reprezentacji narodowych na arenie światowej.

W ramach ww. celów strategicznych wyszczególniono 9 priorytetów – celów szczegółowych, w tym m. in.:

- uzyskanie kwalifikacji do Igrzysk Olimpijskich w Londynie 2012 przez reprezentacje męską i kobietą;
- awans do finałów imprez głównych w latach 2008-2015, w tym zdobycie medalu w Mistrzostwach Europy w piłce ręcznej³⁴ i Mistrzostwach Świata w piłce ręcznej³⁵ przez reprezentacje kobiet i mężczyzn;
- utworzenie ligi zawodowej mężczyzn (2013 rok) i kobiet (2015 rok);
- rozwój szkolenia w zakresie wyczynowym w ramach sieci szkolnictwa publicznego i niepublicznego,
- reorganizacja szkolenia i doszkalania kadr trenersko-instruktorskich.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 148-177)

I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że Strategia i inne dokumenty, zawierające roczne lub wieloletnie programy rozwojowe były opracowywane przez Wydział Organizacji Szkolenia ZPRP z udziałem lub w uzgodnieniu z Radą Trenerów. W programach tych uwzględniano ścisłą współpracę Związku z Centralnym Ośrodkiem Sportu, Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej i Instytutem Sportu. Ze względu na zbyt późne (dopiero w roku przedolimpijskim) powołanie Zespołu Wsparcia – Klubu PL 2012 i wprowadzone założenie powoływania kadry olimpijskiej z chwilą uzyskania kwalifikacji do Igrzysk Olimpijskich w Londynie, co w przypadku piłki ręcznej możliwe było dopiero w kwietniu 2012 r., ściślejsza współpraca z tym zespołem nie miała miejsca. Ponadto w gronie ekspertów Zespołu Wsparcia – Klubu PL 2012 zabrakło specjalistów z zakresu sportowych gier zespołowych, którzy mogliby służyć skuteczną pomocą merytoryczną trenerom kadry narodowej. Większość przyjętych założeń i celów etapowych zawartych w Strategii była z pozytywnym skutkiem realizowana³⁶, jednak najważniejsze cele sportowe cyklu olimpijskiego (w tym awans do I.O. w Londynie) nie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli 2, str. 200-206)

³³ Dalej również jako Strategia.

³⁴ Dalej również ME

³⁵ Dalej także MŚw

³⁶ w szczególności popularyzacja dyscypliny poprzez wydawnictwa i materiały szkoleniowe oraz działalność Niepublicznych Szkół Mistrzostwa Sportowego ZPRP i ośrodków szkolenia sportowego młodzieży.

Związek w szerokim zakresie podejmował współpracę z Centralnym Ośrodkiem Sportu (COS), Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej (COMS), Instytutem Sportu (IS) i w mniejszym wymiarze z Zespołem Wsparcia Klubu PL2012. Związek m. in. wykorzystywał bazę treningową COS Szczyrk i COS Władysławowo oraz po wybudowaniu hali sportowej COS Giżycko. Współpraca z COMS opierała się m. in. na wykonywaniu badań lekarskich zawodników dwa razy do roku i w przypadku kadry seniorów monitoringu treningu zlecanego przez trenera i lekarza kadry narodowej oraz wykonywaniu konsultacji lekarskich. Współpraca z IS polegała przede wszystkim na udziale trenerów w kursokonferencjach szkoleniowych organizowanych corocznie oraz w latach 2010-2012 w Akademii Trenerskiej powołanej przez IS.

(dowód: akta kontroli 2, str. 196-199)

Zajęcie przez reprezentację męską V miejsca w turnieju olimpijskim w Pekinie, jak wyjaśnił I Wiceprezes Zarządu ZPRP, zostało odebrane jako dotkliwa porażka sportowa, przede wszystkim przez samych zawodników, gdyż Polska zaliczana była do ścisłego grona faworytów do medali olimpijskich. Struktura organizacji szkolenia, wiek, umiejętności zawodników i wyniki sportowe³⁷ wskazywały na możliwość kontynuacji szkolenia w cyklu olimpijskim 2009-2012 i realizacji programu przygotowań do startu w IO w Londynie w podobnym składzie osobowym, jedynie z niewielkimi korektami w założeniach szkoleniowych dotyczących poszczególnych elementów gry.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 159, 206)

2.2. Reprezentacja senierek niezakwalifikowała się do imprez głównych, poprzedzających IO Londyn 2012, tj. ME 2010 i MŚw 2011, które stanowiły podstawę eliminacji do turnieju w Londynie. Jak wyjaśnił I Wiceprezes Zarządu ZPRP, był to efekt kryzysu sportowego kadry kobiet, który – pomimo startu reprezentacji Polski w MŚw-2007 (11 miejsce) – trwał już od roku 2005 i został zahamowany dopiero w roku 2012. Jednym z powodów braku odpowiednich sukcesów sportowych drużyny żeńskiej był system nagradzania zawodniczek. Związek wprowadził nowy system nagród, finansowany ze środków sponsorskich, co przełożyło się na pierwsze sukcesy sportowe na arenie międzynarodowej.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 178-192, 205)

W cyklu kwalifikacji do IO Londyn 2012 reprezentacja seniorów zajęła III miejsce w MŚw 2009, IV miejsce w ME 2010, VIII miejsce w MŚw 2011 oraz IX miejsce w ME 2012, co nie dawało jej kwalifikacji do IO Londyn 2012. Reprezentacja zajęła VIII miejsce w MŚw 2011, co dało prawo startu w turnieju kwalifikacyjnym do IO 2012, który odbył się w Alicante (Hiszpania) w kwietniu 2012 r. Jak wyjaśnił I Wiceprezes Zarządu ZPRP, zadanie sportowe nie zostało zrealizowane na skutek niekorzystnego bilansu bramkowego w meczach turnieju kwalifikacyjnego do IO 2012 w Alicante, co spowodowane było przyczynami natury sportowej.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 178-192, 205-206)

W 2009 r. w ramach przygotowań IO Londyn 2012 szkoleniem zostało objętych (szeroka kadra) 43 zawodniczek i 27 zawodników kadry narodowej piłki ręcznej. W 2010 r. odpowiednio 38 zawodniczek i 37 zawodników, w 2011 r. 35 zawodniczek i 29 zawodników, w 2012 r. 61 zawodniczek i 22 zawodników. Reprezentacje męska i kobieca nie zakwalifikowały się do IO Londyn 2012.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 178-192, 193)

ZPRP dokonał oceny cyklu w IO Londyn 2012. Ocena przygotowań olimpijskich została dokonana przez Radę Trenerów i była przedstawiona na zebraniu Zarządu ZPRP. I Wiceprezes Zarządu ZPRP wyjaśnił, że poza wnioskami szkoleniowymi i organizacyjnymi, najważniejszą decyzją Zarządu było przyjęcie dymisji trenera

³⁷ MŚw 2009 r. – III miejsce, ME 2010 – IV miejsce

głównego i rozpisanie konkursu na stanowisko trenera kadry narodowej mężczyzn na lata 2013-2016. Ponadto ZPRP opracował zadania wynikowe dla reprezentacji mężczyzn w nowym cyklu olimpijskim, z których najważniejszym jest uzyskanie awansu do turnieju finałowego IO w Rio de Janeiro.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 178-192, 206)

2.3. W okresie objętym kontrolą kadre zarządzającą przygotowaniem olimpijskim stanowiło: trzech etatowych pracowników Związku, 13 trenerów i asystentów zatrudnionych przez Związek w wymiarze pełnego etatu lub zatrudnionych dodatkowo oraz osoby współpracujące (lekarze i fizjoterapeuci) zatrudnione dodatkowo przez Związek przy realizacji poszczególnych umów z MSiT.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 194)

2.4. Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym³⁸ oraz art. 38 ust. 1 i 2 ustawy o sporcie³⁹ Związek ubezpieczył wszystkich zawodników kadry narodowej, w tym objętych przygotowaniem olimpijskim, ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianiu sportu.

(dowód: akta kontroli tom 2, str. 195)

2.5. Na podstawie art. 82 ust. 2 ustawy o sporcie Związek, w drodze uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczo-Wyborczego Delegatów ZPRP z dnia 7 października 2012 r., dokonał zmian w statucie ZPRP w zakresie uprawnień i zadań Związku jak i ograniczeń w pełnieniu funkcji we władzach Związku. Uchwalone zmiany zostały zatwierdzone decyzją nr 6/2013/DP Ministra Sportu i Turystyki z dnia 15 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli tom 1, str. 30-49)

2.6. Największym mankamentem funkcjonującego w latach 2009-2012 systemu finansowania przygotowań olimpijskich w ocenie I Wiceprezesa Zarządu ZPRP był brak jego stabilności. Zdaniem I Wiceprezesa Zarządu ZPRP w przypadku gier zespołowych nie ma potrzeby stwarzania specjalnego programu „Przygotowań olimpijskich”, gdyż kalendarz zawodów EHF i IHF przewiduje naprzemienne, coroczne starty w kwalifikacjach i zawodach najwyższej rangi mistrzostw świata lub Europy, które są również wstępными kwalifikacjami do igrzysk olimpijskich. Brak kwalifikacji do igrzysk, w jednym cyklu olimpijskim, nie powinien skutkować drastycznym zmniejszeniem dotacji w następnym roku, gdyż pomniejsza szanse uzyskania kwalifikacji w następnym cyklu olimpijskim. Z dotychczasowego systemu dotacji należy wyłączyć stypendia i nagrody za osiągnięcia sportowe, które winny być wypłacane z odrębnego funduszu.

(dowód: akta kontroli 2, str. 196-199)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawnym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Związku w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK, wnosi o:

1) realizację wszystkich postanowień umów finansowanych ze środków publicznych, w szczególności dotyczących prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyodrębnionego rachunku bankowego wydatków dokonywanych ze środków

³⁸ Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm., dalej również ustawa o sporcie kwalifikowanym.

³⁹ Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm., dalej również ustawa o sporcie.

dotacji, ponoszenia kosztów wynagrodzeń kadry trenerskiej ze środków dotacji w granicach określanych przez Ministra SiT oraz terminowego wypłacania stypendiów sportowych,

2) dokonanie zwrotu kwoty 2.682,00 zł z tytułu nadpłaconych wynagrodzeń dla kadry trenerskiej,

3) dołożenie należytej staranności przy dokumentowaniu poniesionych wydatków na realizację umów finansowanych ze środków publicznych zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rachunkowości i zasadami wynikającymi z wewnętrznych regulacji obowiązujących w Związku.

4) dostosowanie Instrukcji obiegu dokumentów księgowych do zasad rachunkowości obowiązujących w Związku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Prezesa ZPRP, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jarosław Pasztaleniec
Gł. specjalista
kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis